

ПРОГНОЗУВАННЯ ОБСЯГІВ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНУ

УДК 330.322

Борисова Г.Р.,
Магістрант 2 року навчання
факультету економічної інформатики
ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Анотація. У статті було проведено порівняння обсягу надходження прямих іноземних інвестицій в Україну та її регіони. Здійснено прогнозування обсягу прямого іноземного інвестування у 2020 році з використанням поліноміального тренду без врахування наслідків COVID-19.

Ключові слова: прями іноземні інвестиції, об'єм прямих іноземних інвестицій, моделювання, поліноміальний тренд.

Аннотация. В статье было проведено сравнение объема поступления прямых иностранных инвестиций в Украину и ее регионы. Проведено прогнозирование объемов прямых иностранных инвестиций в 2020 году с использованием полиномиального тренда без учета последствий COVID-19.

Ключевые слова: прямые иностранные инвестиции, объем прямых иностранных инвестиций, моделирование, полиномиальное тренд.

Summary. The article compares the volume of foreign direct investment inflows to Ukraine and its regions. Investment forecasting in 2020 was carried out using a polynomial trend without consequences COVID-19.

Keywords: foreign direct investment, volume of foreign direct investment, modeling, polynomial trend.

Успішна реалізація завдань соціально-економічного розвитку регіонів значною мірою залежить від ефективності організації інвестиційного процесу. Саме активізація інвестиційного процесу є головною складовою економічних вимог, які покликані визначити реальні зрушення в структурі економіки країни та регіону, прискорити перехід економіки на якісно новий рівень індустріального розвитку,

підвищити якість вітчизняної продукції та її конкурентоспроможність на світовому ринку, сприяти подоланню міжрегіональних диспропорцій, забезпечити якісне економічне зростання в державі.

У зв'язку із цим, особливої актуальності набувають питання, пов'язані з вивченням умов створення сприятливого інвестиційного клімату регіону/країни, підвищення рівня їх інвестиційної привабливості задля залучення інвестицій з метою подальшого ефективного використання, розширення та поглиблення євроінтеграційних інвестиційних зв'язків. Саме для цього доцільно провести аналіз надходження прямих іноземних інвестицій у повному обсязі, по регіонах України та за видами економічної діяльності.

Порівняємо надходження прямих інвестицій в Україну з 2010 до 2019 року (рис. 1).

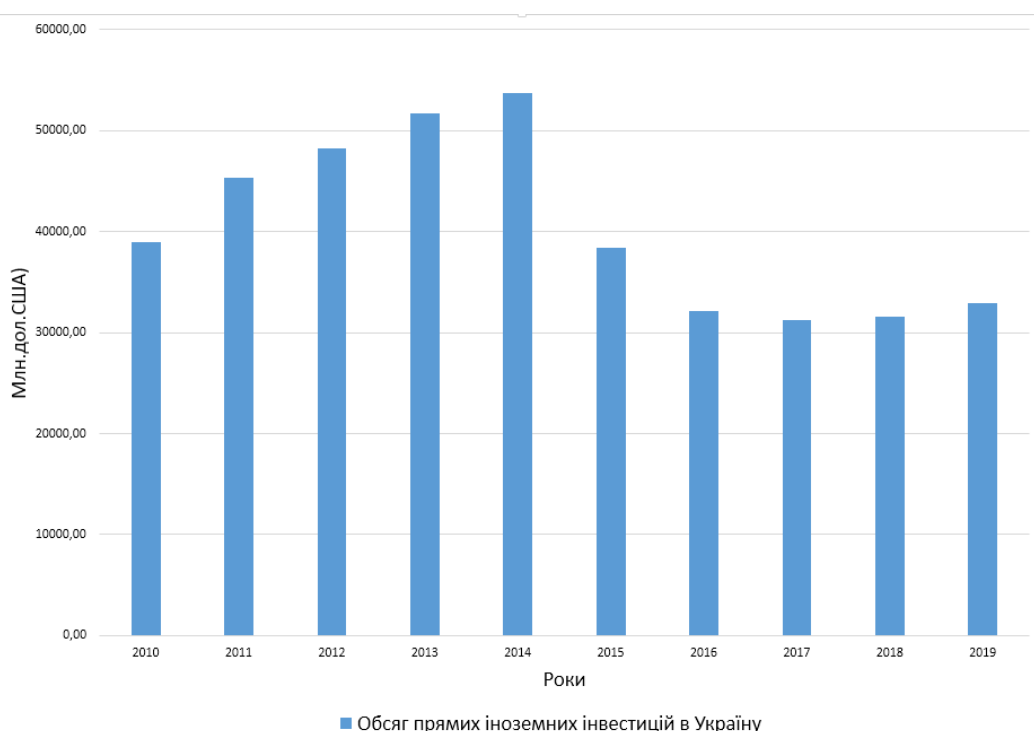

Рис. 1 Обсяг надходження прямих іноземних інвестицій в Україну

З рис 1 видно, що найбільше надходження інвестицій від іноземних інвесторів спостерігалось у 2014 році. Це пов'язано з політичним станом в Україні та «Євромайданом». Найменше інвестицій надходило у 2017 році, що зумовлено з воєнними діями в країні.

Розглянемо надходження інвестицій за регіонами у 2010 та 2019 роках та здійснимо їх порівняння (рис. 2).

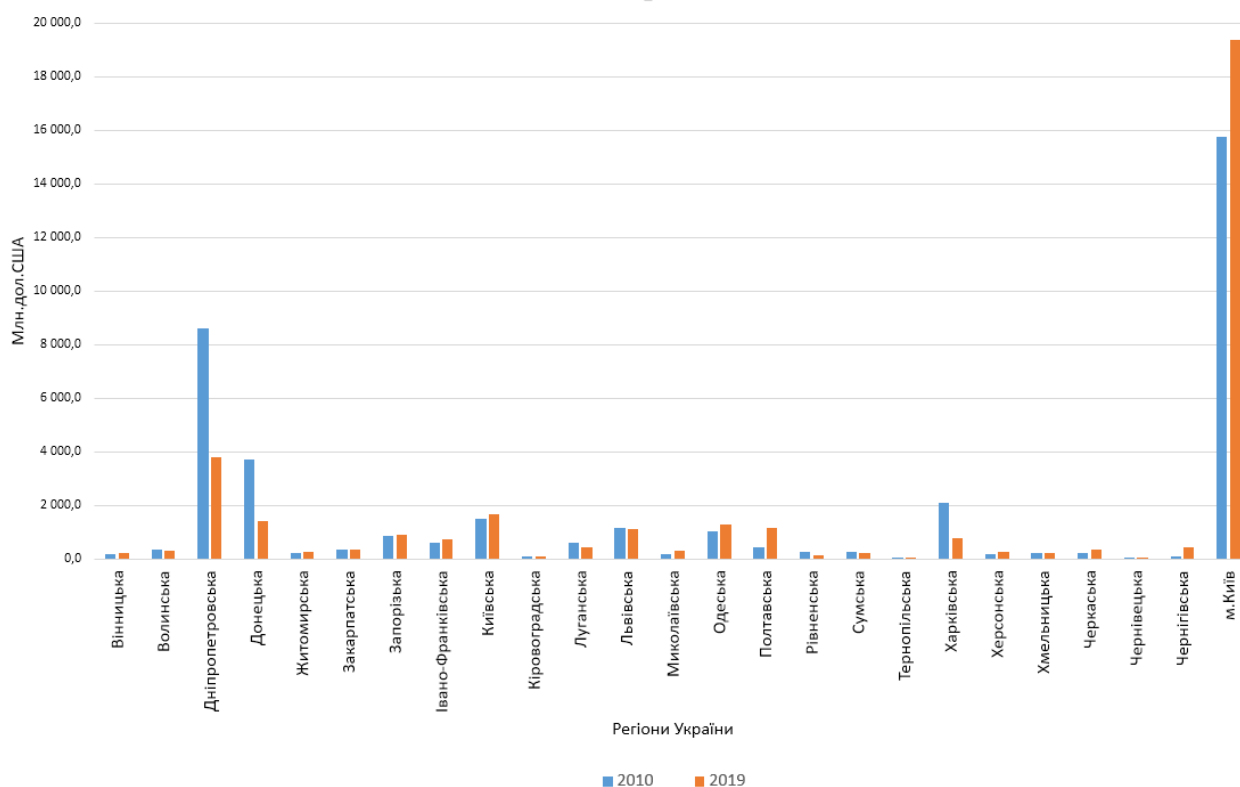

Рис. 2. Обсяг надходження прямих іноземних інвестицій в Україну за регіонами

Як видно на рис. 2, в більшості областях України кількість надходження інвестицій у 2019 році має тенденцію до збільшення у порівнянні з 2010. Найбільша кількість отриманих іноземних інвестицій у 2010 році та у 2019рр. припадає на м. Київ. Такий обсяг інвестування пояснюється тим, що Київ – столичний регіон України, де сконцентрована більшість підприємств та головних організацій фірми та фінансово-кредитних установ. Крім того, у м. Київ більше можливостей для розвитку, велика покупна спроможність, найбільша кількість населення, швидке рішення бюрократичних питань. Також це туристичне місто з найбільшим аеропортом і найбільшим залізничним вокзалом в межах України, тому у цьому місті більше туристів та просто приїжджаючих.

Також, можна відмітити, що за обсягом інвестування найбільш привабливою є Дніпропетровська область. На жаль, порівняно з 2010

роком інвестування скоротилося у два рази, але вона досі на другому місці після Києва. Такий приплив інвестицій пояснюється тим, що Дніпропетровська область та місто Дніпро вважаються одними із найкрупніших промислових та фінансових центрів України. У цьому регіоні дуже добре розвинені чорна металургія, металообробні цеха, машинобудування та інші види важкої промисловості.

На третьому місці після Дніпропетровської області знаходиться Київська. Так як було розглянуто вище, дуже багато інвестицій припадають на саме місто Київ. Харківський регіон займає лише 4 місце, незважаючи на те, що це центр машинобудування України.

Найменшу кількість інвестицій отримують такі області як: Кіровоградська, Тернопільська та Чернівецька. Так, в середньому обсяг інвестування в ці області становить приблизно лише 60 млн. грн. за 2019 рік.

Розглянемо та порівняємо обсяг прямих іноземних інвестицій в Україну за видами економічної діяльності (рис. 3) за 2010 та 2019 роки.

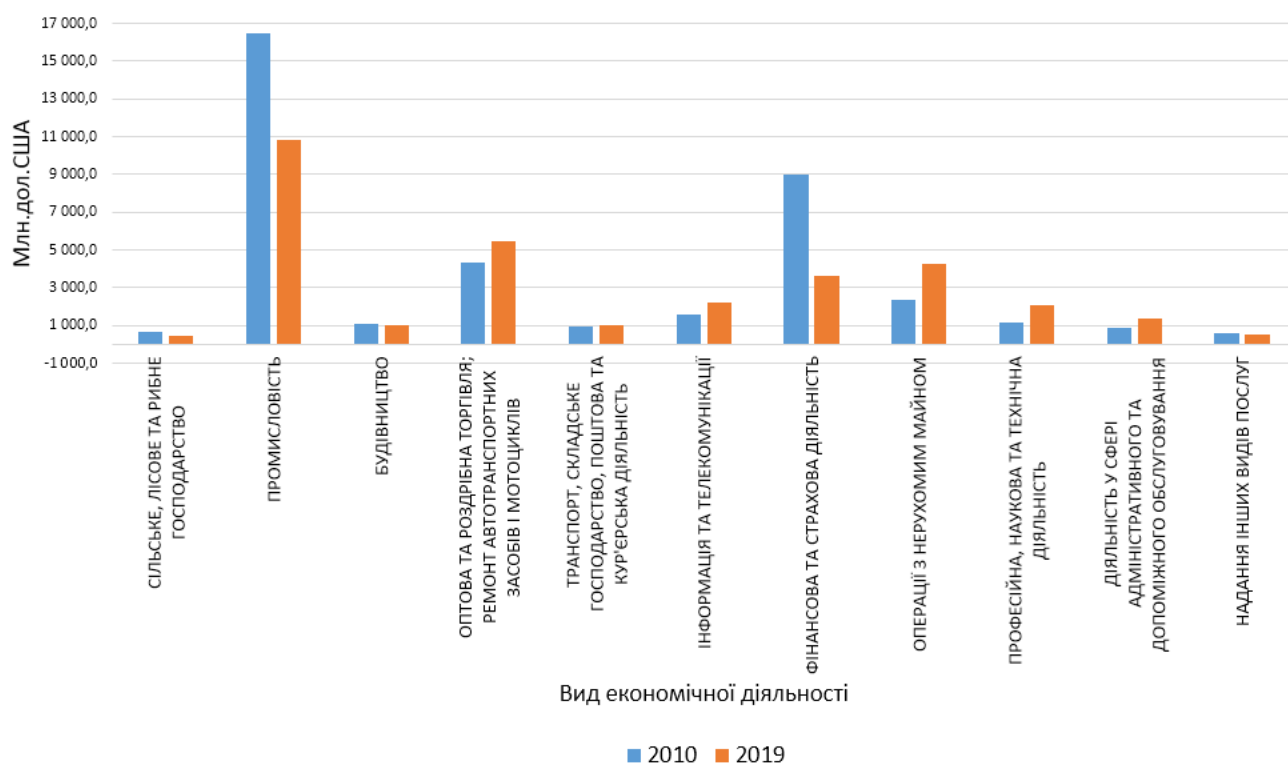

Рис. 3. Обсяг надходження прямих іноземних інвестицій в Україну за видами економічної діяльності

Найбільшу кількість інвестування як і в 2010 році, так і в 2019 отримує промисловість. Промисловість взагалі являється основним двигуном національної економіки. Без промислових комплексів неможливе ні торгівля, ні процвітання держави. Тому, якщо процвітає промислова галузь у країні, то процвітає і сама держава.

На жаль, у 2019 році порівняно з 2010 роком обсяг інвестування значно зменшився. Це можна пояснити тим, що промисловість України відстає від рівня конкурентоспроможності промисловості у світі.

Після промисловості за обсягом інвестицій йде оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів.

Найменшу кількість коштів та взагалі припинення інвестування припадає на надання інших послуг (тимчасове розміщення й організація харчування, державне управління й оборона, обов'язкове соціальне страхування, освіта, охорона здоров'я та надання соціальної допомоги, мистецтво, спорт, розваги та відпочинок).

Маючи дані з 2010 по 2019 роки, можна спрогнозувати, яку кількість прямих іноземних інвестицій могла б отримати Україна у 2020 році без врахування наслідків COVID-19. Для цього пропонується використовувати трендові моделі. Тренд – це математична функція, за допомогою якої моделюються економічні процеси, що мають пам'ять. Проведені експерименти з пошуку адекватної аналітичної функції апроксимації вихідних даних дозволили зробити висновок, що найбільш характерною для цих процесів є поліноміальний тренд.

Поліноміальні тренди застосовуються для опису процесів, що мають періодичний характер. На рис. 4 наведено фактичні та майбутні значення показнику. Так, можна зробити висновок, що обсяг іноземних інвестицій у 2020 році мав би зростати у порівнянні з 2019 р. на 25%.

На жаль, обсяг прямих іноземних інвестицій у світі в першому півріччі 2020 року скоротився на 49% у порівнянні з аналогічним періодом 2019 року через пандемію COVID-19. Таке зниження прямих інвестицій зазнала і Україна.

За підсумками 2020 року очікується зниження ПІІ в усьому світі на 30–40% млн. дол. (США). Більш точний прогноз утруднений через значну невизначеність щодо тривалості та наслідків пандемії.

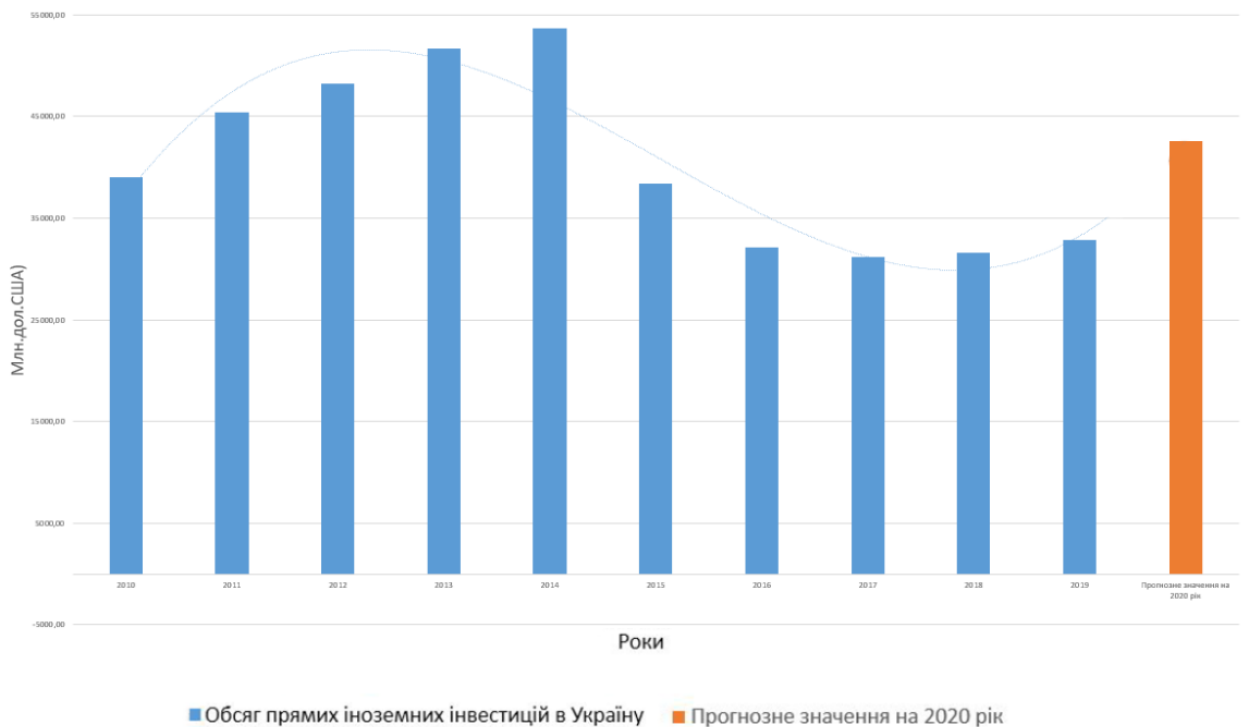

Рис. 4. Обсяг надходження прямих іноземних інвестицій в Україну з прогнозним значенням на 2020 рік

Література

1. Николайчук О. Інвестиційна привабливість України крізь призму міжнародних рейтингів [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Офіційний сайт компанії Метінвест. — Режим доступу: <http://www.metinvestholding.com>
4. Федулова Л. Прямі іноземні інвестиції у забезпеченні технологічної модернізації виробництва: світові тенденції та проблеми в Україні [Електронний ресурс] / Л. Федулова // Економіст. — 2011. — №5. — С. 44—48.
5. Чернишова Л. О. Особливості залучення та стимулювання іноземного інвестування в Україні / Л. О. Чернишова, В. В. Сазонова // Бізнес Інформ. - 2013.

Автор:

ЕІ, магістрант 2 року навчання,
групи 8.04.051.100.19.1

Ганна БОРИСОВА

Керівник, к.е.н., доц.
кафедри статистики і економічного
прогнозування

Олена РАЄВНЄВА

Зав. кафедри
статистики і економічного прогнозування,
д.е.н., проф.

Олена РАЄВНЄВА

Декан факультету економічної
інформатики, к.е.н. доц.

Григорій КОЦ